

**MOKESTINIŲ GINČŲ KOMISIJA PRIE
LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS**

**SPRENDIMAS
DĖL A. G. 2016-06-14 SKUNDO**

2016 m. rugpjūčio 11 d. Nr. S-165 (7-122/2016)
Vilnius

Mokestinių ginčų komisija prie
Lietuvos Respublikos Vyriausybės,
susidedanti iš:

komisijos pirmininkės
komisijos narių

Editos Veršelienės
Rasos Stravinskaitės – pranešėja
Andriaus Veniaus

sekretoriaujant
dalyvaujant mokesčių administratoriaus atstovei
mokesčių mokėtojui

J. D.
V. N.
A. G. , advokatui Robertui Skėriui

2016 m. liepos 19 d. posėdyje išnagrinėjusi A. G. (toliau – Pareiškėjas) 2016-06-14 skundą dėl Valstybinės mokesčių inspekcijos prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos (toliau – Inspekcija, centrinis mokesčių administratorius) 2016-05-24 sprendimo Nr. 68-132, n u s t a t ė:

Inspekcija 2016-05-24 sprendimu Nr. 68-132 atnaujino Pareiškėjo 2016-03-18 skundo (prašymo) dėl Klaipėdos apskrities valstybinės mokesčių inspekcijos (toliau – Klaipėdos AVMI) 2016-02-26 sprendimo Nr. (9.6)FR0682-102 dėl patikrinimo akto tvirtinimo nagrinėjimą ir patvirtino Klaipėdos AVMI 2016-02-26 sprendimą Nr. (9.6) FR0682-102.

Sprendime nurodyta, kad Klaipėdos AVMI atliko Pareiškėjo mokestinį patikrinimą už 2008–2012 m. laikotarpį, kurio metu patikrino gyventojų pajamų mokesčio (toliau – GPM) ir privalomojo sveikatos draudimo įmokų apskaičiavimo, deklaravimo ir sumokėjimo teisingumą bei nustatė, kad Pareiškėjo 2010–2012 m. patirtos išlaidos viršijo gautas pajamas, todėl 2016-01-18 surašė patikrinimo aktą Nr. FR0680-11, kuriuo papildomai apskaičiuota 17123 Eur GPM.

Klaipėdos AVMI 2016-02-26 sprendimu Nr. (9.6)FR0682-102 pakeitė patikrinimo akte klaidingai apskaičiuotą 17123 Eur GPM sumą dėl konvertavimo iš litų į eurus ir nurodė Pareiškėjui sumokėti 17122,33 Eur GPM, taip pat apskaičiavo 6983,68 Eur GPM delspinigius bei skyrė 1711 Eur GPM baudą.

Pareiškėjas, nesutikdamas su Klaipėdos AVMI sprendimu, 2016-03-18 pateikė skundą ir 2016-03-30 skundo papildymą, kuriame pasiūlė pasirašyti susitarimą dėl mokesčio ir su juo susijusių sumų dydžio, vadovaujantis Lietuvos Respublikos mokesčių administravimo įstatymo (Žin., 2004, Nr. 63-2243, toliau – MAĮ) 71 straipsnio nuostatomis.

Inspekcija 2016-04-13 sprendimu Nr. 68-91 Pareiškėjo skundo nagrinėjimą sustabdė, iki bus išnagrinėtas Pareiškėjo pasiūlymas pasirašyti susitarimą, tačiau, susipažinusi su prašymu, skundo motyvais bei patikrinimo metu nustatytais aplinkybėmis, nusprendė derybų nepradėti.

Vadovaudamasi MAĮ 156 str. 1 dalimi, Inspekcija atnaujino Pareiškėjo skundo nagrinėjimą ir šį skundą išnagrinėjo iš esmės.

Pažymėta, jog Klaipėdos AVMI mokesčius apskaičiavo, vadovaudamasi MAĮ 70 straipsniu, nustačiusi, jog nėra galimybės mokesčių bazės apskaičiuoti įprastu būdu. Taip pat mokesčių administratorius vadovavosi detalią MAĮ 70 straipsnio įgyvendinimo tvarką nustatančiomis Inspekcijos viršininko 2004-05-24 įsakymu Nr. VA-103 (Žin., 2004, Nr. 86-3156) patvirtintomis Mokesčio apskaičiavimo pagal mokesčių administratoriaus įvertinimą taisyklėmis (toliau – Taisyklės). Pastebėta, jog Taisyklių 4 punkte detalizuoti MAĮ 70 str. 1 dalyje numatyti mokesčių mokėtojo elgesio atvejai, kada mokestinės prievolės dydis gali būti apskaičiuotas pagal mokesčių administratoriaus įvertinimą, kiek tai susiję su Inspekcijos administruojamais mokesčiais. Minėtų atvejų sąrašas nurodytas pavyzdinis, bet ne baigtinis, nes paprastai nėra įmanoma apibrėžti visų situacijų, kada kyla būtinybė mokesčių apskaičiuoti pagal mokesčių administratoriaus įvertinimą.

Nurodyta, jog patikrinimo metu nustačius, kad Pareiškėjo išlaidos viršijo gautas pajamas, siekiant kuo tiksliau apskaičiuoti mokesčių mokėtojo mokestinės prievolės dydį, pasirinktas Taisyklių 6.3.3 punkte nurodytas išlaidų vertinimo metodas, kurio taikymui vadovautasi Taisyklių 14, 15, 16, 29 punktais.

Patikrinimo metu nustatyta, kad Pareiškėjas su susijusia įmone UAB „W1“, kurioje Pareiškėjas valdo 50 proc. akcijų, 2008 ir 2010 m. sudarė paskolų sutartis 620000 Lt paskoloms suteikti (2008 m. – 120000 Lt, 2010 m. – 400000 Lt). Atlikus UAB „W1“ operatyvų patikrinimą nustatyta, kad Pareiškėjas pagal minėtas paskolų sutartis įnešė grynaisiais į bendrovės kasą ir banko sąskaitą bei pervadė banko pavedimu 660110,96 Lt (iš kurių 2008 m. – 73110 Lt, 2009 m. – 10000 Lt, 2010 m. – 190078,72 Lt, 2011 m. – 386922,24 Lt). Taip pat nustatyta, kad UAB „W1“ 2008–2012 m. laikotarpiu Pareiškėjui grąžino 140000 Lt paskolų (iš jų: 2009 m. – 40000 Lt, 2011 m. – 100000 Lt). UAB „W1“ įsiskolinimas 2012-12-31 Pareiškėjui sudarė 558654,44 Lt (iš jų 38543,44 Lt palūkanos).

Patikrinimo metu nustatyta, kad Pareiškėjas pagal 2011-08-02 akcijų pirkimo–pardavimo sutartį iš S. M. įsigijo 70 vienetų UAB „S1“ akcijų už 7000 Lt ir pagal 2012-03-07 akcijų pasirašymo sutartį – 500 UAB „S1“ naujai išleidžiamų paprastųjų vardinių akcijų už 50000 Lt.

Patikrinimo metu pagal VĮ „Regitra“ pateiktą informaciją nustatyta, kad 2008–2012 m. laikotarpiu Pareiškėjas įsigijo transporto priemonių už 151646 Lt.

Klaipėdos AVMI, nustačiusi, kad Pareiškėjo patirtos išlaidos viršijo disponuojamas apmokestintas pajamas 393968 Lt, siekė išsiaiškinti, iš kokių lėšų buvo dengiamos Pareiškėjo išlaidos, todėl Pareiškėjui įteikė nurodymą, kuriame buvo prašoma nurodyti, kokį pinigų likutį grynaisiais Pareiškėjas turėjo 2008-01-01 bei iš kokių lėšų buvo suteiktos paskolos „W1“.

Pareiškėjo Inspekcijai 2013-11-09 pateiktame paaiškinime teigiama, kad 2008-01-01 ne banke Pareiškėjas turėjo 470000 Lt, iš kurių: 100000 Lt asmeninės santaupos, 370000 Lt neatlygintinai gauta iš senelio (200000 Lt gauta 25-ojo gimtadienio proga, 170000 Lt – po senelio mirties už parduotą nekilnojamąjį turtą), t. y. UAB „W1“ paskolas suteikė iš šių pajamų šaltinių – Pareiškėjo asmeninių santaupų, lėšų, neatlygintinai gautų iš senelio, lėšų, gautų už senelio parduotą turtą, bei jo tėvų santaupų ir lėšų, gautų už tėvų parduotą sodą. Mokestinio patikrinimo metu pajamų šaltiniams pagrįsti Pareiškėjas taip pat pateikė 2008-01-23 neatlygintinos pinigų paskolos sutarties, kurioje nurodyta, kad Rusijos Federacijos pilietis D. A. perduoda Pareiškėjo nuosavybėn 85000 Eur piniginių lėšų ir neatlygintinos paskolos gavimo rašto, kopijas bei paaiškinimą, kad iš savo tėvų neatlygintinai gavo apie 150000 Lt ir 30000 Eur (103584 Lt).

Atlikusi pajamų ir išlaidų analizę bei ginčijamų aplinkybių vertinimą, Klaipėdos AVMI nustatė, kad Pareiškėjas 2008-01-01 galėjo turėti ne daugiau nei 75000 Lt santaupas, o 37000 Lt gautą sumą iš senelio pripažino nepagrįsta ir konstatavo, kad Pareiškėjas šia suma siekė sukurti pajamų šaltinius patirtoms išlaidoms pagrįsti. Patikrinimo metu konstatuota, kad Pareiškėjas neįrodė 85000 Eur pinigų perdavimo realumo pagal paskolos sutartį su Rusijos piliečiu, taip pat neįrodė neatlygintinai gavęs ginčijamą 30000 Eur sumą iš tėvų.

Dėl Pareiškėjo nurodytų 100000 Lt (ginčijamų) santaupų 2008-01-01 vertinimo

Pasisakydama dėl Pareiškėjo skunde nurodyto argumento, kad Klaipėdos AVMI už 2008 m. ir 2009 m. mokestinių prievolių Pareiškėjui neapskaičiavo, o pripažinusi, kad 2008-01-01 galėjo turėti ne daugiau kaip 75000 Lt piniginių lėšų ne banke, šios sumos neįskaičiavo į jo disponuojamas pajamas ateinantiems tikrinamojo laikotarpio metams (2010–2012 m.), taip padidindama mokestinę bazę, Inspekcija vertino Klaipėdos AVMI nustatytą piniginių lėšų likučio 2008-01-01 apskaičiavimą ir pagrįstumą.

Pažymėta, kad Pareiškėjo Klaipėdos AVMI 2013-10-29 ir 2013-11-09 pateiktuose paaiškinimuose teigiama, kad 2008-01-01 ne banke Pareiškėjas turėjo 470000 Lt, iš kurių: 100000 Lt asmeninės santaupos, 370000 Lt neatlygintinai gauta iš senelio (200000 Lt gauta 25-ojo gimtadienio proga, 170000 Lt – po senelio mirties už parduotą nekilnojamąjį turtą). Dėl Pareiškėjo nurodytų asmeninių santaupų (100000 Lt) iki tikrinamojo laikotarpio pradžios Inspekcija pastebėjo, kad Pareiškėjas Klaipėdos AVMI nėra pateikęs vienkartinės gyventojų (šeimos) 2003-12-31 turėto turto deklaracijos (forma FR0593), t. y. nedeklaravo, kad 2003-12-31 turėjo piniginių lėšų ne banke. Dėl šios priežasties buvo atlikta Pareiškėjo 1997–2003 m. laikotarpio pajamų ir išlaidų analizė ir, įvertinus Pareiškėjo 1997–2003 m. gautas pajamas ir patirtas išlaidas, nustatyta, kad jis 2003-12-31 piniginių lėšų ne banke neturėjo (patikrinimo akto 3.1 dalis). Pagal Klaipėdos AVMI duomenų bazėse turimus duomenis ir patikrinimo metu iš bankų ir kitų trečiųjų asmenų surinktą informaciją nustatyta, kad Pareiškėjas 2004–2007 m. gavo 196235 Lt pajamas ir kitas pinigines lėšas (2004 m. – 39743 Lt, 2005 m. – 44936 Lt, 2006 m. – 42877 Lt, 2007 m. – 68679 Lt) bei patyrė 120879 Lt išlaidas (2004 m. – 19926 Lt, 2005 m. – 23083 Lt, 2006 m. – 33292 Lt, 2007 m. – 44578 Lt). Įvertinus piniginių lėšų likučius banko sąskaitose laikotarpių pradžioje ir pabaigoje, gautas pajamas ir patirtas išlaidas, mokestinio patikrinimo metu konstatuota, kad Pareiškėjas 2008-01-01 galėjo turėti ne daugiau kaip 75000 Lt pinigines lėšas ne banke.

Pastebėta, jog nustačius, kokį grynųjų pinigų likutį Pareiškėjas galėjo turėti 2008-01-01, ši suma toliau panaudojama 2009 ir vėlesnių metų tikrinamojo laikotarpio rezultatams nustatyti. Nors Pareiškėjas teigė, kad Klaipėdos AVMI neįvertino 75000 Lt nustatytos galimai turėtos santaupų sumos, tačiau Inspekcija atkreipė dėmesį į tai, kad minėta ginčo suma buvo perkelta į tikrinamąjį laikotarpį, bei pateikė išanalizuotos mokestinės bazės apskaičiavimą už 2008–2012 m. laikotarpį.

Akcentuota, jog patikrinimo metu nustatyta, kad Pareiškėjas 2010–2012 m. 111800 Lt gavo pajamas, susijusias su darbo santykiais, atskaičius mokesčius, (2010 m. – 33962 Lt (44655 Lt – 10693 Lt GPM ir VSDI), 2011 m. – 36889 Lt (48539 Lt – 11650 Lt GPM ir VSDI), 2012 m. – 40949 Lt (53880 Lt – 12931 Lt GPM ir VSDI)) ir 23750 Lt transporto priemonių pardavimo pajamas, t. y. iš viso – 135550 Lt. Tuo tarpu Pareiškėjo patirtos išlaidos buvo daug didesnės už jo gautas pajamas, t. y. 2010–2012 m. Pareiškėjas patyrė išlaidų: 577001 Lt UAB „W1“ paskoloms suteikti, 57000 Lt UAB „S1“ akcijoms įsigyti, 151646 Lt transporto priemonėms įsigyti.

Inspekcija iš Klaipėdos AVMI atliktų pajamų ir išlaidų apskaičiavimų, vertinant 2008 m. pajamas, nustatė, kad 75 000 Lt suma yra pridedama prie Pareiškėjo turimų pajamų, t. y. įskaičiuota į Pareiškėjo turėtas pajamas 2008 m., o nustačius, kad Pareiškėjo pajamos 2008 m. viršijo išlaidas, minėta suma turėjo įtakos kitų metų sumoms, nes 2008 m. išlaidas viršijantis pajamų skirtumas buvo įskaičiuotas į 2009 m. pajamas ir t. t. Atkreiptas dėmesys į tai, kad tik pridėjus nustatytą 2008-01-01 grynųjų pinigų likutį prie 2008 m. pajamų sumos, apskaičiuota, jog Pareiškėjo pajamos viršijo išlaidas. Priešingu atveju, neįvertinus ginčo sumos, būtų gautas neigiamas rezultatas.

Konstatuota, kad Pareiškėjas klaidingai suprato Klaipėdos AVMI atliktą Pareiškėjo santaupų vertinimą ir mokestinės bazės apskaičiavimą, o Pareiškėjo motyvas, neva Inspekcija neįvertino apskaičiuoto grynųjų pinigų likučio laikotarpio pradžioje (t. y. 2008-01-01), yra nepagrįstas.

Dėl ginčijamų tėvų dovanotų 30000 Eur piniginių lėšų

Pažymėta, jog Pareiškėjas Inspekcijai 2013-11-09 pateiktame paaiškinime nurodė, kad 2008–2012 m. laikotarpiu iš savo tėvų neatlygintinai gavo apie 150000 Lt ir 30000 Eur (103584 Lt). Dokumentų, patvirtinančių dovanojimo sandorius, Pareiškėjas nepateikė ir aplinkybių apie realų piniginių lėšų perdavimo faktą, nenurodė. Pareiškėjas, paprašytas preliminariai nurodyti, kokiais metais ir kokią sumą tėvai jam dovanavo, nurodė, kad pinigai buvo perduodami skirtingomis sumomis ir skirtingomis datomis, todėl negali nurodyti, kiek ir kokiais metais neatlygintinai buvo gavęs.

Taip pat pažymėta, jog siekiant įvertinti Pareiškėjo nurodytos sumos pagrįstumą, Pareiškėjo tėvo buvo paprašyta nurodyti, kada ir kokią sumą piniginių lėšų dovanavo savo sūnui bei pateikti dovanojimo sandorius pagrindžiančius dokumentus. Klaipėdos AVMI pateiktame 2015-11-20 paaiškinime Pareiškėjo tėvas nurodė, kad pinigai sūnui buvo perduodami skirtingomis sumomis, esant poreikiui, jokie dokumentai įforminti nebuvo, pinigai sūnui buvo perduodami asmeniškai namuose grynaisiais pinigais ir kad kiti asmenys perduodant pinigus nedalyvavo.

Klaipėdos AVMI, atlikusi Pareiškėjo tėvų operatyvius patikrinimus, nustatė, kad jie 2008–2012 m. galėjo disponuoti ne didesne kaip 150000 Lt piniginių lėšų suma. Pagal Pareiškėjo tėvų operatyvių patikrinimų surinktus duomenis nustatyta, kad iki 2010-01-01 jie galėjo sukaupti ne daugiau kaip 75000 Lt, 2011 m. – 35000 Lt, 2012 m. – 40000 Lt pinigines lėšas, kurias galėjo dovanoti Pareiškėjui. Kadangi Pareiškėjo tėvai nurodė, kad pinigines lėšas buvo perduodamos skirtingomis sumomis, esant poreikiui, todėl konstatuota, kad tėvų pinigines lėšas buvo perduodamos, kai jų nepakako Pareiškėjo patirtoms išlaidoms padengti. Patikrinimo metu nustatyta, kad Pareiškėjui nepakako nuosavų piniginių lėšų patirtoms išlaidoms padengti, t. y. UAB „W1“ paskoloms suteikti, UAB „S1“ akcijų ir transporto priemonėms įsigyti 2010–2012 m.

Atkreiptas dėmesys į tai, kad dovanojimo sandoriai vyko tarp tėvų ir vaikų, abi šalys nurodė analogiškus duomenis apie sudarytus sandorius, todėl vadovaujantis protingumo kriterijumi, buvo padaryta išvada, kad jie galėjo būti vykdomi kitokiomis sąlygomis nei numatyta Lietuvos Respublikos civiliniame kodekse, t. y. neiforminus jų dokumentais. Todėl, nepaisant to, kad dokumentai nebuvo pateikti, patikrinimo metu pripažinta, kad Pareiškėjo tėvai 2008–2012 m. galėjo dovanoti Pareiškėjui 150000 Lt, bet ne didesnę sumą.

Taip pat atlikusi Pareiškėjo tėvų pajamų ir išlaidų analizę, Klaipėdos AVMI nustatė, kad Pareiškėjo tėvai neturėjo finansinių galimybių dovanoti Pareiškėjo 2013-11-09 paaiškinime nurodytos 30000 Eur sumos. Pareiškėjas paaiškinime nurodė, kad tėvai dovanavo jam lėšas iš savo tėvų paveldėto turto. Pareiškėjo tėvo buvo paprašyta išdėstyti smulkesnes minėto paveldėto turto įgijimo aplinkybes. Pareiškėjo tėvas 2013-11-18 pateiktame paaiškinime nurodė, kad mirus tėvui, nekilnojamas turtas paveldėjimo teise atiteko jo seseriai, kuri vėliau jam perdavė 62200 JAV dolerių. Paprašius pateikti patvirtinančius dokumentus, Pareiškėjo tėvas nurodė, kad sutarčių su seserimi jis nesudarinėjo, todėl pateikti piniginių lėšų perdavimą patvirtinančių dokumentų negali. Atsižvelgdama į tai, kad nebuvo pateikti dokumentai ir nebuvo pagrįstas ginčo sumų realumas, Klaipėdos AVMI nustatė, kad Pareiškėjas neįrodė gavęs iš tėvų 30000 Eur sumą ir jos nepripažino Pareiškėjo gautomis pajamomis.

Inspekcija pasisakė dėl Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo (toliau – LVAT) suformuotos MAĮ 70 str. 1 d. taikymo praktikos (pavyzdžiui: 2010-04-29 nutartis adm. byloje Nr. A-442-635/2010, 2007-06-05 nutartis adm. byloje Nr. A-11-603/2007, 2012-12-12 nutartis adm. byloje Nr. A-438-2491/2011) bei įrodymų vertinimo praktikos (pavyzdžiui: 2013-04-05 sprendimas adm. byloje Nr. A-602-27/2013, 2010-11-08 nutartis adm. byloje Nr. A-556-1527/2010, 2010-10-25 nutartis adm. byloje Nr. A-438-1147/2010, 2011-01-03 sprendimas adm. byloje Nr. A-556-1632/2010, 2011-12-22 nutartis adm. byloje Nr. A-575-912/2011). Apibendrinusi byloje pateiktus įrodymus bei atsižvelgusi į tai, kad Pareiškėjas nepateikė jokių objektyvių įrodymų, paneigiančių mokesčių administratoriaus patikrinimo metu nustatytas faktines aplinkybes, Inspekcija padarė prielaidą, kad Klaipėdos AVMI pagrįstai nevertino ginčo sumos (30000 Eur) kaip Pareiškėjo gautų pajamų ir objektyviai įvertinusi Pareiškėjo galimai

turėtas santaupas nuo nustatytų kitų apmokestinamųjų pajamų, gautų iš mokesčių administratoriui nežinomų, nenustatytų šaltinių, apskaičiavo GPM.

Dėl Pareiškėjo prašymo atleisti nuo delspinigių ir baudos

Pasisakydamas dėl Pareiškėjo skundo prašymo atleisti nuo GPM delspinigių ir paskirtos baudos sumokėjimo dėl sunkios ekonominės (socialinės padėties), Inspekcija vadovavosi LVAT praktika 2012-02-03 nutartyje administracinėje byloje Nr. A575-13/2012 bei nurodė, jog kiekvienas mokesčių mokėtojas privalo mokėti mokesčių įstatymų nustatytus mokesčius, laikydamasis mokesčių teisės aktuose nustatytos mokesčio apskaičiavimo ir mokėjimo tvarkos (MAĮ 8 str. 1 dalis).

Inspekcija rėmėsi atleidimo nuo delspinigių tvarką reglamentuojančiomis teisės normomis (MAĮ 100 straipsnis, Inspekcijos viršininko 2004-07-26 įsakymu Nr. VA-144 (nauja redakcija, išdėstyta 2012 m. spalio 1 d. įsakymu Nr. VA-89) patvirtintų Atleidimo nuo baudų, delspinigių ir / ar palūkanų taisyklių (toliau – Taisyklės) 7 punktą), LVAT praktika, sprendžiant atleidimo nuo delspinigių klausimą (2014-04-01 nutartis adm. byloje Nr. A-556-947/2014, 2011-12-01 adm. byloje Nr. A-442-2900/2011, 2010-06-07 nutartyje adm. byloje Nr. A-442-807/2010, kuri paskelbta „Administracinė jurisprudencija“ Nr. 19, 2010 m.; 2011-04-18 nutartyje adm. byloje Nr. A-556-221/2011, 2011-10-10 nutartyje adm. byloje Nr. A-556-2544/2011, 2013-09-30 nutartyje adm. byloje Nr. A-575-1470/2013), bei vertino Pareiškėjo skunde nurodytus atleidimo nuo delspinigių motyvus. Inspekcija pasisakė, jog Pareiškėjas nepateikė jokių dokumentų ir neįrodė, kad jam reikia valstybės paramos (asmuo yra pensinio amžiaus, neįgalusis, asmeniui reikalingas gydymas, medicininė profilaktika ir reabilitacija, asmuo yra bedarbis, gauna socialinę pašalpą) arba tokia parama jau teikiama; taip pat Pareiškėjas nepateikė dokumentų, pagrindžiančių apie Pareiškėjo sveikatos būklę; Pareiškėjas nepagrindė gaunantis mažas pajamas, todėl, įvertinusi duomenų bazėse turimus duomenis apie Pareiškėjo gaunamas pajamas iš trečiųjų asmenų bei kitas patikrinimo metu nustatytas aplinkybes, nematė pagrindo manyti, jog Pareiškėjo gaunamos pajamos yra mažos. Pareiškėjo pateiktas susitarimas dėl ilgalaikio kredito, Inspekcijos nuomone, nepaneigia, jog Pareiškėjo gaunamos pajamos ar turimas turtas užtikrina Pareiškėjui pakankamą finansinę ir ekonominę padėtį.

Taip pat, vadovaudamasi MAĮ 139 str. 1 dalimi dėl baudos skyrimo, bei MAĮ 141 str. 1 dalyje numatytais atvejais, kai mokesčių mokėtojas yra atleidžiamas nuo baudos, įvertinusi Pareiškėjo skunde nurodytus motyvus, kuriuose teigiama, jog Pareiškėjas nėra tyčia padaręs pažeidimų mokant ir apskaičiuojant mokesčius ir traktuoja juos kaip nesirūpinimą turėti tinkamų dokumentų, padėsiančių pateisinti jo veiksmus, Inspekcija nurodė, kad šie motyvai nepagrindžia nei vienos iš MAĮ 141 straipsnyje nurodytų sąlygų egzistavimo Pareiškėjo atžvilgiu, kurių pagrindų yra priimamas sprendimas atleisti nuo delspinigių. Pareiškėjo atžvilgiu Klaipėdos AVMI priimtu sprendimu buvo skirta minimali, t. y. 10 procentų, bauda. Pareiškėjo nurodytas toks skundo argumentas, kaip nesirūpinimas turėti atitinkamų dokumentų, MAĮ nuostatų atžvilgiu laikomas kaip neveikimas, kuriuo pažeidžiami mokesčių įstatymų reikalavimai, todėl Klaipėdos AVMI negalėjo neskirti Pareiškėjui baudos, nes tai būtų įstatymų pažeidimas.

Pareiškėjas nesutinka su Inspekcijos 2016-05-24 sprendimu Nr. 68-132 ir jame išdėstytais argumentais. Pareiškėjo nuomone, sprendimas yra nepagrįstas, ydingas, priimtas pažeidžiant teisės aktų reikalavimus, jo teises ir teisėtus interesus, nes buvo neteisingai ir nevisapusiškai įvertintos visos faktinės aplinkybės bei paties Pareiškėjo pateikti paaiškinimai, remiantis tik prielaidomis klaidingai apskaičiuotos Pareiškėjo bei jų artimųjų turėtos santaupos bei patirtos išlaidos, tokiu būdu iškreipta MAĮ 67 str. įtvirtinta įrodinėjimo pareigos paskirstymo taisyklė.

Pareiškėjas, remdamasis MAĮ 70 str., 67 str. nuostatomis ir LVAT praktika, pažymi, kad mokesčių administratorius klaidingai nustatė faktines aplinkybes, susiklosčiusias iki mokesčių perskaičiavimo laikotarpio pradžios, ir remiantis jomis vertino, kokį piniginių lėšų, laikomų ne banke, likutį Pareiškėjas turėjo ar galėjo turėti mokesčių perskaičiavimo laikotarpio pradžioje.

Dėl faktinių aplinkybių, susijusių su 2008-01-01 Pareiškėjo turėtomis 100000 Lt santaupomis, netinkamo vertinimo

Pareiškėjas, nesutikdamas su Klaipėdos AVMI argumentais, jog Pareiškėjas 2008-01-01 galėjo turėti tik iki 75000 Lt santaupų grynaisiais, pažymi, jog tokias klaidingas galutines mokesčių administratoriaus išvadas lėmė nepagrįstos tarpinės išvados, jog Pareiškėjas 2003-12-31 piniginių lėšų ne banke negalėjo turėti. Atkreipiamas dėmesys į tai, jog 2016-01-08 patikrinimo akte Klaipėdos AVMI nustatė, kad Pareiškėjas pirmą kartą oficialiai įsidarbino būdamas 19 metų 1997 m., o jo draudžiamosios pajamos (darbo užmokestis, neatskaičius mokesčių) 1997–2003 m. iš viso sudarė 59775,32 Lt, nuo kurių buvo išskaičiuota ne mažiau kaip 17263,40 Lt GPM ir VSD įmokos. Tačiau Klaipėdos AVMI klaidingai nustatė, jog Pareiškėjo išlaidos pargyvenimui 1997–2003 m. sudarė ne mažiau nei 38985,60 Lt, remdamasi 1997–2003 m. surinktais ir susistemintais Statistikos departamento prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės duomenimis, neatsižvelgdama į Pareiškėjo nuoseklius paaiškinimus, jog nuo pat vaikystės iki šiol jis vis dar gyvena su savo tėvais jų bute ir yra jame deklaruotas, dėl ko pragyvenimas (maistas ir būstas) jam praktiškai nieko nekainuoja. Kadangi Pareiškėjas nebuvo ir iki šiol nėra sukūręs savo šeimos ir gyvena kartu su tėvais, kurie vis dar išlaiko Pareiškėją, tvirtinama, kad laikotarpiu nuo 1997–2003 m. gautą darbo užmokestį ir kitas pajamas Pareiškėjui pavyko susitaupyti ir paversti asmeninėmis santaupomis grynaisiais. Kadangi 1997–2003 m. Pareiškėjo pajamos atskaičius mokesčius sudarė daugiau nei 42500 Lt, todėl daroma išvada, kad 2003-12-31 Pareiškėjas galėjo turėti ir turėjo realias galimybes susitaupyti bent 30000 Lt grynaisiais. Pareiškėjo nuomone, Klaipėdos AVMI patikrinimo akte konstatavusi, jog iki mokestinio patikrinimo pradžios (2008-01-01) Pareiškėjo pajamos viršijo išlaidas 75872 Lt, o laikotarpiu nuo 2004 iki 2007 m. Pareiškėjas iš viso išsigrynino 119000 Lt sumą, padarė klaidingą išvadą, jog Pareiškėjas vietoj 100000 Lt santaupų galėjo turėti ne daugiau nei 75000 Lt. Pareiškėjas akcentuoja, jog ir visos vėlesnės (iki mokestinio patikrinimo pradžios, tiek ir mokestinio patikrinimo laikotarpiu) jo pragyvenimo išlaidos Klaipėdos AVMI buvo apskaičiuotos netiksliai, remiantis vien Statistikos departamento duomenimis, todėl buvo gautos klaidingos išvados, jog Pareiškėjo išlaidos viršijo gautas pajamas.

Dėl Pareiškėjo senelio G. G. dovanotų 200000 Lt grynaisiais

Pažymima, kad Pareiškėjas Klaipėdos AVMI 2013-10-29 ir 2013-11-09 pateiktuose paaiškinimuose nurodė, jog dalį (200000 Lt) iš visų 2008-01-01 ne banke jo turėtų 470000 Lt grynųjų sudarė jo senelio G. G. dovanotos pinigines lėšas. Klaipėdos AVMI nustatė, jog Pareiškėjui skirtą 200000 Lt sumą iš senelio 1989–1993 m. gavo jo tėvas V. G., kuris geležinkelio transportu kartu su šeima ir giminaičiais vykdamas aplankyti tėvo į Rusijos Federaciją per ketverius metus dalimis atsigabeno minėtą sumą ir saugojo ją savo bute Klaipėdoje. Tiek Pareiškėjas, tiek jo tėvas V. G. operatyvaus patikrinimo metu davė nuoseklius parodymus, jog Pareiškėjui gyvenant kartu su tėvais viename bute 2003-03-10 (Pareiškėjo 25-ojo gimtadienio proga) jo tėvas padovanojo minėtas senelio dovanotas santaupas. Realiai Pareiškėjui minėtos pinigines lėšas fiziškai nebuvo perduotos ar išgabentos iš tėvų namų, nes 200000 Lt suma ir toliau buvo saugoma Pareiškėjo tėvų bute, tačiau reikalui esant Pareiškėjas bet kada galėjo šias lėšas pasiimti ir investuoti. Tai yra Pareiškėjo tėvams nebuvo reikalo iš senelio G. G. gautas pinigines lėšas fiziškai perduoti Pareiškėjui ar kur nors jas gabenti, nes Pareiškėjas gyveno ir tebegyvena kartu su tėvais. Pareiškėjas ir jo tėvas nurodė, kad šias pinigines lėšas išleido tik mokestinio patikrinimo laikotarpiu, siekdami investuoti į UAB „W1“ plėtrą. Pareiškėjo nuomone, mokesčių administratorius padarė klaidingą išvadą, jog Pareiškėjo ir jo tėvo duoti parodymai yra priešaringi.

Taip pat pažymima, jog V. G. davė nuoseklius ir logiškus parodymus, jog gryniesiems, gauti iš senelio G. G., buvo įvežami į Lietuvos Respubliką iš Rusijos Federacijos (Kaliningrado srities) arba per Baltarusiją. JAV doleriais sumomis nuo 1000 iki 8000 JAV dolerių per apytiksliai 12 kartų. Pagal Rusijos Federacijos, kurios teritorijoje Pareiškėjo šeima nuvykusi pas G. G. laikotarpiu nuo 1989 m. iki 1993 m. gaudavo dovanų grynųjų pinigų nedidelėmis sumomis, įstatymus, jų perdavimo faktas nereikalavo privalomojo dokumentinio patvirtinimo.

Gabenant grynuosius nedidelėmis sumomis ir kertant Lietuvos Respublikos sieną taip pat nebuvo privaloma deklaruoti kartu su savimi gabenamų piniginių lėšų. Be to, aplankyti senelio vykdavo visa Pareiškėjo šeima. Tačiau šie Pareiškėjo bei jo tėvo duoti paaiškinimai mokesčių administratoriaus buvo nepagrįstai sukritikuoti remiantis vien tuo, jog pagal Lietuvos Respublikos valstybės sienos apsaugos tarnybos duomenų bazės duomenis nebuvo nustatyta, kad V. G. minėtu laikotarpiu būtų kirtęs Lietuvos Respublikos sieną. Teigiama, kad iš V. G. kelionės dokumentų (paso kopijos) buvo galima įsitikinti, jog Pareiškėjo tėvas dažnai vykdavo pas giminaičius į užsienį: Lenkiją, Kaliningrado sritį, per Baltarusiją ir Ukrainą į Rusijos Federaciją ir pan. Pareiškėjo senelis G. G. gyveno Vladikaukazo mieste, Rusijos Federacijoje, prie pat Gruzijos sienos.

Pareiškėjo nuomone, visas mokesčių administratoriaus atliktas mokestinis patikrinimas bei priimti sprendimai buvo grindžiami iš esmės vien tik prielaidomis ir savo vidiniu įsitikinimu, o ne objektyviais įrodymais. Atlikdamas mokestinį patikrinimą, vietos mokesčių administratorius neatliko jokių įrodymų rinkimo veiksmų, t. y. nesikreipė į Rusijos Federacijos ir / arba Baltarusijos institucijas, siekiant įsitikinti, ar laikotarpiu nuo 1989 m. iki 1993 m. Pareiškėjas ar jo šeimos nariai buvo atvykę išvykę į užsienį; nesikreipė į atitinkamas Rusijos Federacijos institucijas, siekiant išsiaiškinti, kur, kada ir kokiomis sąlygomis gyveno Pareiškėjo senelis G. G., kuo jis vertėsi, kokias ir kiek pajamų gaudavo, kur dirbo, kokio kilnojamą ir nekilnojamą turto turėjo ir pan., kada ir kokiomis aplinkybėmis mirė ir t. t. Mokesčių administratorius tokiu būdu netinkamai ir neproporcingai paskirstė įrodinėjimo pareigą, ją perkeldamas išimtinai tik Pareiškėjui, kuris turi ribotas galimybes gauti reikiamos informacijos. Tokiu būdu, Inspekcija paneigė įrodymų tikėtino taisyklės tinkamą realizavimą, kas nulėmė nepagrįsto sprendimo priėmimą.

Dėl Pareiškėjo gautų 170000 Lt pardavus senelio G. G. turtą

Pareiškėjas pakartoja Klaipėdos AVMI 2013-10-29 ir 2013-11-09 pateiktuose paaiškinimuose nurodytą informaciją, kad po senelio G. G. mirties (2003-10-18) seneliui priklausęs nekilnojamas turtas (buvęs Vladikaukazo m. *duomenys neskelbtini*) kartu su visu kitu turtu (antikvaru, meno dirbiniais ir kt.) paveldėjimo teise atiteko vaikams: Pareiškėjo tėvui V. G. ir tėvo seseriai V. K. . 2006-06-10 Pareiškėjas kartu su seserimis K. G. ir tėvu V. G. Kaliningrade iš tėvo sesers V. K. gavo po 12400 JAV dolerių kiekvienas ir minėtos pinigų sumos tą pačią dieną autotransportu buvo įvežtos į Lietuvą per Nidos kelio postą (šioms aplinkybėms pagrįsti Pareiškėjas Klaipėdos AVMI pateikė savo, sesers K. G. ir tėvo V. G. pasus su Kaliningrado vizomis ir įvažiavimą į Rusijos Federaciją patvirtinančiais spaudais). Likusią dalį pinigų (po 12500 JAV dolerių kiekvienas) atvežė Pareiškėjo tėvai 2006 m. rugpjūčio mėn., grįždami automobiliu iš Vladikaukazo per Ukrainą ir Lenkiją (šioms aplinkybėms pagrįsti Pareiškėjas pateikė Klaipėdos AVMI V. G. ir J. G. pasus su Vladikaukazo vizomis bei įvažiavimą į Rusiją patvirtinančiais spaudais).

Nesutikdamas su mokesčių administratoriaus pozicija, jog nepateikti įrodymai, jog Pareiškėjui 170000 Lt buvo perduoti, Pareiškėjas pažymi, jog mokestinio patikrinimo metu Klaipėdos AVMI neatliko jokių įrodymų rinkimo veiksmų dėl 170000 Lt perdavimo fakto nustatymo, bei nepagrįstai visą įrodinėjimo našta perkėlė Pareiškėjui, kuris turi ribotas galimybes surinkti reikiamus įrodymus. Klaipėdos AVMI nesikreipė į Rusijos Federacijos institucijas, siekdama išsiaiškinti, kokį nekilnojamą ir nekilnojamą turtą turėjo Pareiškėjo senelis G. G., kada senelis mirė, kas ir kada priėmė palikimą, ar Pareiškėjo paaiškinimuose nurodytas nekilnojamas turtas, esantis Rusijos Federacijoje, Vladikaukazo m. *duomenys neskelbtini*, priklausė G. G., ar nekilnojamą turto registruose esantys įrašai sutampa su Pareiškėjo nurodytomis faktinėmis aplinkybėmis ir pan. Kadangi mokesčių administratorius, atlikdamas mokestinį patikrinimą, dėl Rusijos Federacijos piliečio D. A. suteiktos 85000 Eur paskolos Pareiškėjui pateikė užklausa Rusijos mokesčių administratoriui, tai analogiškus įrodymų tyrimo veiksmus jis privalėjo atlikti ir siekdamas patikrinti Pareiškėjo gautų piniginių lėšų iš parduoto turto po G. G. mirties. Neatlikęs jokių Pareiškėjo duotų parodymų patikrinimo veiksmų Inspekcija negalėjo paneigti minėtų parodymų, remdamasi vien tik savo vidiniu įsitikinimu ir

pasinaudodama Pareiškėjo negalėjimu pateikti savo argumentus pagrindžiančių rašytinių įrodymų. Akcentuojama, jog visi pinigų perdavimo sandoriai vyko tarp tėvų ir vaikų arba brolių ir seserų, t. y. jie galėjo būti vykdomi kitokiomis sąlygomis, nei numatyta Civiliniame kodekse, t. y. neįforminus jų dokumentais. Tiek Pareiškėjas, tiek ir jo tėvas nurodė analogiškus duomenis apie sudarytus sandorius, todėl vadovaujantis protingumo kriterijumi, mokesčių administratorius negalėjo taikyti dvigubų standartų, vertindamas Pareiškėjo parodymus apie turėtų piniginių lėšų šaltinius.

Dėl Pareiškėjo tėvų J. G. ir V. G. dovanotų 150000 Lt ir 30000 Eur

Akcentuojama, jog Pareiškėjas Klaipėdos AVMI 2013-11-09 pateiktame paaiškinime nurodė, kad laikotarpiu nuo 2008-01-01 iki 2012-12-31 iš savo tėvų J. G. ir V. G. neatlygintinai gavo apie 150000 Lt ir 30000 Eur (103584 Lt), o jo tėvas 2012-11-18 pateiktame paaiškinime davė tapačius parodymus bei papildomai nurodė, kad mirus tėvui, nekilnojamas turtas paveldėjimo teise atiteko jo seseriai, kuri vėliau jam perdavė 62200 JAV dolerių. Tvirtinama, kad Klaipėdos AVMI neatliko jokios Pareiškėjo tėvų gautų pajamų ir patirtų išlaidų analizės laikotarpiu iki mokestinio patikrinimo pradžios (2008-01-01), nors privalėjo atlikti tokią pačią J. G. ir V. G. gautų pajamų ir išlaidų analizę, kokia buvo atlikta tiriant Pareiškėjo gautas pajamas ir išlaidas laikotarpiu nuo 1997-01-01 iki 2007-12-31. Nesiėmus šių įrodymų patikrinimo veiksmų, Pareiškėjo nuomone, mokesčių administratoriaus išvados, jog Pareiškėjo tėvai laikotarpiu nuo 2008 m. iki 2012 m. galėjo sutaupyti 150000 Lt, o iki 2008 m. negalėjo turėti papildomų 30000 Eur santaupų ir jų perduoti Pareiškėjui, yra nepagrįstos.

Pareiškėjas daro išvadą, jog mokesčių administratorius nepagrįstai atmetė jo ir jo artimųjų duotus nuoseklius parodymus, bei neišsamiai atlikdamas mokestinį patikrinimą (beveik neatlikęs jokių įrodymų patikrinimo veiksmų) klaidingai ir neobjektyviai nustatė faktines aplinkybes dėl Pareiškėjo turėtų piniginių lėšų iki mokesčių perskaičiavimo laikotarpio pradžios. Tai iš esmės lėmė klaidingas mokesčių administratoriaus išvadas, jog Pareiškėjo patirtos išlaidos mokestinio patikrinimo laikotarpiu viršijo turėtas ir / ar gautas pajamas. Pareiškėjas mano, kad visas išlaidas dengė iš nustatytų ir legalių pajamų, tačiau gavęs pingines lėšas iš tėvų ir senelio bei negalėdamas pateikti konkrečių įrodymų, patvirtinančių pinigų gavimo faktą ir savo nekaltumą, jis nepagrįstai buvo pripažintas pažeidėju, vengiančiu mokėti mokesčius.

Remdamasis Administracinių bylų teisenos įstatymo 57 str. 4 dalies ir MAĮ 67 straipsnio nuostatomis bei LVAT praktika, Pareiškėjas mano, jog Inspekcija turėjo išsamiai įvertinti ir atlikti įrodymų patikrinimo veiksmus, kuriais remiantis būtų galima daryti išvadą, ar Pareiškėjas pagrindė savo pajamas ir ar mokesčių administratorius teisėtai ir pagrįstai apskaičiavo bei nurodė Pareiškėjui sumokėti GPM sumą.

Dėl Pareiškėjui apskaičiuotų delspinigių nepagrįstumo

Pareiškėjas, remdamasis MAĮ 81 str. 2 dalies, 96 str. 1 dalies 2 punkto ir 97 str. 2 dalies, 98 straipsnio 2 dalies nuostatomis, teigia, kad jo atveju nepagrįstai buvo apskaičiuoti delspinigiai už laikotarpį nuo 2011-05-03 iki 2016-01-08, nors galėjo būti skaičiuojamas tik už maksimalų 180 dienų terminą. Pareiškėjo nuomone, tokiais per dideliais delspinigiais ir bauda mokesčių administratorius nesiekia teisinės kompensacijos ir pusiausvyros, o tik siekia tyčia ekonomiškai sužlugdyti Pareiškėją. Pareiškėjas mano, kad apskaičiuoti delspinigiai ir bauda yra neprotingai dideli, neproporcingi pažeidimui, netikslingi, nes nebūtų pasiekti naudingi tikslai. Inspekcija neatsižvelgė į faktinę aplinkybę, kad Pareiškėjas yra fizinis asmuo, o ne juridinis, kuris gauna pajamų iš veiklos, todėl nepagrįstai netaikė teisingumo, protingumo ir proporcingumo principų.

Kiti procesiniai klausimai

Pareiškėjas tvirtina, jog iš Inspekcijos 2016-05-24 sprendimo Nr. 68-132 matyti, kad jis buvo priimtas remiantis MAĮ 154 str. 4 dalies 5 punkto pagrindu, kuris nustato, jog „Centrinis mokesčių administratorius, išnagrinėjęs mokesčių mokėtojo skundą, pagal savo kompetenciją priima vieną iš šių sprendimų <...> panaikina vietos mokesčių administratoriaus sprendimą ir paveda vietos mokesčių administratoriui atlikti pakartotinį patikrinimą bei priimti naują

sprendimą“. Pareiškėjas cituoja LVAT 2010-10-18 nutartį adm. byloje Nr. A-438-1146/2010 ir 2013-01-01 nutartį adm. byloje Nr. A-442-2805/2012, kuriose aptariamas pagrindas pavesti mokesčių administratoriui atlikti pakartotinį patikrinimą, bei pažymi, jog pagal MAĮ 155 str. 4 dalies 5 punktą Mokestinių ginčų komisijai prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės yra suteikta teisė perduoti skundą centriniam mokesčių administratoriui nagrinėti iš naujo, teisė – perduoti skundą vietos mokesčių administratoriui nagrinėti iš naujo, pavedant atlikti pakartotinį patikrinimą bei priimti naują sprendimą, yra suteikta centriniam mokesčių administratoriui.

Remdamasis tuo, kas išdėstyta bei vadovaudamasis MAĮ 159 str. 1 ir 3 dalimi, Pareiškėjas prašo panaikinti Inspekcijos 2016-05-24 sprendimą Nr. 68-132 ir išspręsti klausimą iš esmės – pavesti centriniam mokesčių administratoriui atlikti pakartotinį mokestinį patikrinimą ir priimti naują sprendimą.

Mokestinių ginčų komisija prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės (toliau – Komisija), įvertinusi ginčo bylos medžiagą, konstatuoja, kad Pareiškėjo skundas atmestinas, Inspekcijos sprendimas tvirtintinas.

Mokestinio ginčo esmė – ar pagrįstai Inspekcija konstatavo, jog Pareiškėjo išlaidos 2010–2012 m. viršijo disponuojamas pajamas ir mokesčių mokėtojas nedeklaravo gautų kitų įstatymų nustatyta tvarka neapmokestintų pajamų, bei atitinkamai apskaičiavo Pareiškėjui mokėtiną GPM pagal mokesčių administratoriaus įvertinimą.

Mokesčių administratorius, atlikęs Pareiškėjo mokestinį patikrinimą už laikotarpį nuo 2008-01-01 iki 2012-12-31 ir įvertinęs Pareiškėjo gautas pajamas bei kitas pinigines lėšas ir patirtas išlaidas, nustatė, kad Pareiškėjo išlaidos: suteiktos paskolos susijusiai įmonei UAB „W1“ (valdė 50 proc. akcijų), UAB „S1“ akcijų ir transporto priemonių įsigijimui, viršijo disponuojamas pajamas ir kitas pinigines lėšas 393968 Lt (2010 m. – 51249 Lt, 2011 m. – 306100 Lt, 2012 m. – 36619 Lt). Atsižvelgdamas į tai, mokesčių administratorius, vadovaudamasis MAĮ 70 str. 1 dalies ir Taisyklių nuostatomis, Pareiškėjo mokesčių bazę nustatė pagal mokesčių administratoriaus įvertinimą bei vadovaudamasis Gyventojų pajamų mokesčio įstatymo (toliau – GPMĮ) ir MAĮ nuostatomis apskaičiavo ir nurodė sumokėti atitinkamo dydžio GPM ir su juo susijusias sumas.

Pareiškėjas skunde (jo poziciją posėdžio Komisijoje metu palaikė ir jo atstovas) nurodo, jog mokesčių administratorius netinkamai įvertino faktines aplinkybės iki tikrinamojo laikotarpio pradžios bei paaiškinimus dėl jų, todėl klaidingai apskaičiavo Pareiškėjo bei jo artimųjų turėtas santaupas, patirtas išlaidas, t. y. neteisingai nustatė Pareiškėjo piniginių lėšų, laikomų ne banke, likutį tikrinamojo laikotarpio pradžioje, o tai lėmė klaidingas mokesčių administratoriaus išvadas, jog Pareiškėjo patirtos išlaidos mokestinio patikrinimo laikotarpiu viršijo turėtas ir / ar gautas pajamas. Taip pat skunde akcentuojama, jog mokesčių administratoriui netinkamai vykdant savo pareigas renkant įrodymus buvo iškreipta MAĮ 67 straipsnyje įtvirtinta įrodinėjimo pareigos paskirstymo taisyklė Pareiškėjo atžvilgiu. Atkreipiamas dėmesys į nepagrįstai ilgą laikotarpį skaičiuotus delspinigius. Remdamasis šiais motyvais Pareiškėjas skunde nurodo, jog yra pagrindas pavesti mokesčių administratoriui atlikti pakartotinį Pareiškėjo patikrinimą.

Kaip matyti iš skundo, jame Pareiškėjas nedėsto motyvų dėl Klaipėdos AVMI taikyto mokesčių apskaičiavimo būdo, numatyto MAĮ 70 straipsnyje, pagrindų, tačiau kelia ginčą dėl įrodinėjimo pareigos paskirstymo tarp ginčo šalių (MAĮ 67 straipsnis) bei dėl pačių įrodymų vertinimo, t. y. atitinkamų Pareiškėjo nurodomų ir, jo teigimu, pakankamais ir tinkamais įrodymais grindžiamų pajamų šaltinių pripažinimo ar ne. Komisija pažymi, jog Inspekcijos sprendime yra detalai aptarti MAĮ 70 straipsnio, Taisyklių nuostatų taikymo pagrindai, MAĮ įtvirtintos bendrosios mokėtojų pareigos ir kitos teisės aktų nuostatos, reglamentuojančios mokesčių apskaičiavimą. Atsižvelgdama į tai ir sutikdama su Inspekcijos sprendime nurodomų teisės aktų (MAĮ ir Taisyklių) nuostatų aiškinimu ir taikymu, vengdama pasikartojimų, papildomai jų Komisija šiame sprendime nekartoja ir neanalizuoja. Komisija šiame sprendime pasisakys dėl Inspekcijos sprendimo pagrįstumo, atsižvelgdama į Pareiškėjo skunde nurodytus nesutikimo motyvus.

Ginčo byloje nustatyta, kad Pareiškėjas tikrinamuoju laikotarpiu skolino lėšas UAB „W1“ (2008 ir 2010 m. sudarė paskolų sutartis dėl 620000 Lt paskolų suteikimo (2008 m. – 120000 Lt, 2010 m. – 400000 Lt). Klaipėdos AVMI atliko UAB „W1“ operatyvų patikrinimą, kurio metu nustatyta, kad Pareiškėjas pagal minėtas paskolų sutartis įnešė grynaisiais į bendrovės kasą ir banko sąskaitą bei pervedė banko pavedimu iš viso 660110,96 Lt: 2008 m. – 73110 Lt, 2009 m. – 10000 Lt, 2010 m. – 190078,72 Lt, 2011 m. – 386922,24 Lt. Taip pat Klaipėdos AVMI nustatė, kad pagal 2011-08-02 akcijų pirkimo–pardavimo sutartį iš S. M. Pareiškėjas įsigijo 70 vienetų UAB „S1“ akcijų už 7000 Lt ir pagal 2012-03-07 akcijų pasirašymo sutartį – 500 vienetų UAB „S1“ naujai išleidžiamų paprastųjų vardinių akcijų už 50000 Lt, be to, pagal VĮ „Regitra“ pateiktą informaciją 2008–2012 m. laikotarpiu įsigijo transporto priemonių už 151646 Lt. Šių aplinkybių Pareiškėjas neginčija, tačiau tvirtina, kad jam piniginių lėšų minėtoms išlaidoms užteko, nes dar iki 2008-01-01 turėjo 470000 Lt piniginių lėšų likutį ne banke, t. y. 100000 Lt asmeninių santaupų, 200000 Lt grynaisiais neatlygintinai gavo iš senelio G. G. (2003 m. Pareiškėjo 25-ojo gimtadienio proga), 170000 Lt lėšas gavo už parduotą senelio G. G. turtą, taip pat tikrinamuoju laikotarpiu (nuo 2008-01-01 iki 2012-12-31) Pareiškėjui 150000 Lt ir 30000 Eur (103584 Lt) sumas padovanojo jo tėvai (J. G. ir V. G.). Pastebėtina, jog šias 2008-01-01 ne banke turėtas pajamas ir tikrinamuoju laikotarpiu gautas dovanas Pareiškėjas buvo nurodęs ir Klaipėdos AVMI pateiktame 2013-11-09 paaiškinime.

Aptariant įrodinėjimo naštos paskirstymą tarp mokesčio mokėtojo (Pareiškėjo) ir mokesčių administratoriaus pastebėtina, kad pagal bendrą taisyklę pareiga pagrįsti apskaičiuotas sumas pirmiausia tenka mokesčių administratoriui (MAĮ 67 str. 1 dalis). Tačiau mokesčių administratoriui objektyviais įrodymais nustačius, kad mokesčio mokėtojo atitinkamu mokesčiniu laikotarpiu viršijo jo turėtas lėšas ir (ar) gautas pajamas, šį skirtumą sudarančių pajamų (lėšų) šaltinį nurodyti ir pagrįsti visgi tenka mokesčio mokėtojui (MAĮ 67 str. 2 d.), nes būtent mokesčių mokėtojas pirmiausia disponuoja informacija ir dokumentais apie gautas lėšas (jų šaltinius), taip pat apie prieš mokesčinių laikotarpį turėtas santaupas. Tokios pozicijos dėl įrodinėjimo instituto laikosi ir LVAT savo praktikoje (pavyzdžiui, 2011-11-14 nutartis adm. byloje Nr. A-556-2839/2011, 2014-02-12 nutartis adm. byloje Nr. A-556-554/2014). Mokėtojo įpareigojimas pateikti paaiškinimus apie turto įsigijimo ir pajamų gavimo šaltinius ir juos pagrįsti (MAĮ 41 straipsnis) reiškia, kad mokėtojo nurodomi pajamų šaltiniai turi būti realūs, o pateikti įrodymai apie piniginių lėšų gavimą iš atitinkamų šaltinių atspindėti realiai susiklosčiusias faktines aplinkybes. Turi būti pateikti pakankami ir neginčijami įrodymai, kad atitinkamo dydžio pajamos realiai yra gautos konkrečiu mokesčių mokėtojo nurodytu būdu iš nurodyto pajamų šaltinio. Be to, pagrįsti gautų pajamų ir (ar) turėtų lėšų šaltinius mokesčių mokėtojas gali tiek teikdamas tiesioginius, tiek netiesioginius įrodymus, tačiau šių įrodymų pripažinimas yra siejamas tik su juridinę galią turinčių, sandorius pagrindžiančių dokumentų ar kitų įrodymų pateikimu. Pažymėtina ir tai, jog LVAT taip pat laikosi pozicijos, kad „vien paaiškinimų (duomenų) apie pajamas teikimas, nesant realaus pajamų gavimo fakto, pajamų gavimo nepagrindžia. MAĮ 10 straipsnis įtvirtina turinio viršenybės prieš formą principą, pagal kurį mokesčių teisiniuose santykiuose viršenybė teikiama šių santykių dalyvių veiklos turiniui, o ne jos formaliai išraiškai“ (pavyzdžiui, LVAT 2014-02-12 nutartis adm. byloje Nr. A-556-554/2014). Mokesčių mokėtojas, atlikdamas mokesčines teises pasekmes galinčius sukelti veiksmus, turi būti protingas, atsakingas ir rūpestingas, tai yra saugoti dokumentus, galinčius pagrįsti jo atliekamus veiksmus (LVAT 2011-09-05 nutartis adm. byloje Nr. A-575-928/2011).

Pasisakydama dėl Pareiškėjo pozicijos, jog mokesčių administratorius neteislingai nustatė tikrinamojo laikotarpio pradžioje (2008-01-01) jo turėtą grynųjų pinigų likutį ne banke, Komisija pastebi, kad 2013-10-29 paaiškinime Nr. AC-11 Pareiškėjui Klaipėdos AVMI nurodžius, jog 2008-01-01 jo turėtos ne banke asmeninės piniginės santaupos yra 100000 Lt, mokesčių administratorius, siekdamas kuo tiksliau nustatyti Pareiškėjo mokesčines prievoles tikrinamuoju laikotarpiu, pagrįstai vertino jo galimai turėtas grynąsias ir negrynąsias pinigines lėšas tikrinamojo laikotarpio pradžioje. Komisija akcentuoja, jog Klaipėdos AVMI surinko duomenis apie laikotarpį nuo 1997 m. (kada Pareiškėjas pirmą kartą įsidarbino) iki 2007 m., t. y. iki 2008-01-01 (tikrinamojo laikotarpio pradžios) Pareiškėjo gautas pajamas bei patirtas išlaidas, atliko

sistemine jų analizę ir nustatė, jog jis galėjo būti sukaukę ne didesnę nei 75000 Lt piniginių lėšų sumą (akto 5–7 psl.). Pareiškėjas skunde, taip pat ir jo atstovas posėdžio Komisijoje metu pateikė argumentus, jog Pareiškėjo sukaupta per 1997–2007 m. laikotarpį piniginių lėšų suma ne banke buvo Klaipėdos AVMI klaidingai nustatyta dėl neteisingai apskaičiuotų Pareiškėjo patirtų vartojimo išlaidų, t. y. nepagrįstai buvo remtasi Statistikos departamento prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės (toliau – Statistikos departamentas) duomenimis apie vidutines vartojimo išlaidas tais metais ir neatsižvelgta į tai, jog nuo pat vaikystės iki šiol Pareiškėjas gyvena su savo tėvais, todėl jam pragyvenimas (maistas ir būstas) praktiškai nieko nekainuoja. Pastebėtina, jog Pareiškėjas nei vienoje šio kilusio mokesčio ginčo stadijoje mokesčių administratoriui neteikė paaiškinimų, kuriuose būtų nurodyti konkretūs jo patirtų vartojimo bei kitų išlaidų dydžiai atitinkamais ginčui aktualiais metais, ir tai pagrindžiančių dokumentų. Be to, 2015-10-16 paaiškinime Nr. AC19-47 pats Pareiškėjas Klaipėdos AVMI nurodė, jog apytikslų vartojimo bei kitų 2008–2012 m. laikotarpiu patirtų išlaidų prisiminti negali ir apskaičiuoti patirtas išlaidas neturi galimybės, todėl prašė jas vertinti pagal Statistikos departamento duomenis. Atsižvelgiant į tai, kas išdėstyta ir tai, kad Pareiškėjas savo teiginiais apie nepatirtas pragyvenimui išlaidas jokių įrodymų nepateikė, darytina išvada, jog mokesčių administratorius neturėjo pagrindo Pareiškėjo vartojimo išlaidų iki 2008-01-01 (taip pat ir tikrinamuoju laikotarpiu) vertinti kitaip nei pagal Statistikos departamento oficialiai skelbiamas vidutines vartojimo išlaidas, kurios šiuo atveju atitinka protingumo ir teisingumo kriterijus.

Taip pat pasisakytina dėl Pareiškėjo skundo teiginių, kad dalį (200000 Lt) iš visų 2008-01-01 jo turėtų ne banke grynųjų pinigų (470000 Lt) sudarė jo senelio G. G. dovanotos piniginės lėšos, t. y. 2003-03-10 Pareiškėjui 25-ojo gimtadienio proga skirtą 200000 Lt sumą iš senelio 1989–1993 m. gavo jo tėvas V. G., kuris geležinkelio transportu kartu su šeima ir giminaičiais, vykdamas aplankyti tėvo į Rusijos Federaciją, per ketverius metus dalimis atsigabeno minėtą sumą ir saugojo ją savo bute Klaipėdoje. Šiuo atžvilgiu Komisija pažymi, jog mokesčio patikrinimo metu buvo nustatyta, kad nei Pareiškėjas, nei jo tėvas G. G. nėra pateikę vienkartinės gyventojų (šeimos) 2003-12-31 turėto turto deklaracijos (forma FR0593), t. y. nedeklaravo, kad kuris nors iš jų turėjo iki 2003-12-31 daugiau nei 50 tūkst. Lt piniginių lėšų ne banke (GPMĮ 27 str. 1 dalis). Pareiškėjas Komisijos posėdžio metu patvirtino aplinkybes, jog piniginės lėšos įstatymų nustatyta tvarka nebuvo deklaruotos, paaiškindamas, kad 2003-03-10 tėvai žodžiu padovanojo jam 200000 Lt, tačiau praktiškai pinigai nebuvo perduoti, o toliau liko tėvų namuose, tuo tarpu jo tėvas V. G. šios sumos nedeklaravo dėl įstatymų nežinojimo. Pastebėtina, jog Klaipėdos AVMI atliko du V. G. operatyvius patikrinimus (2014-02-27 priešpriešinės informacijos surinkimo pažyma Nr. FR1041-930 ir 2015-12-01 priešpriešinės informacijos surinkimo pažyma Nr. (9.6) FR1041-1950), kurių metu V. G. pateikė du paaiškinimus mokesčių administratoriui (2013-11-18 Nr. AC19-21 ir 2015-11-20 Nr. AC19-54), tačiau nepateikė jokių dovanojimo ir dovanotų piniginių lėšų perdavimo faktą patvirtinančių dokumentų, nenurodė jokių konkrečių aplinkybių, kurių pagrindu būtų galima įsitikinti realiu minėtos pinigų sumos atgabenimu į Lietuvos Respublikos teritoriją ir jos perdavimu Pareiškėjo dispozicijon. Minėtuose paaiškinimuose V. G. nurodė skirtingą 200000 Lt piniginių lėšų perdavimo Pareiškėjui momentą (pirmajame paaiškinime nurodė, kad pinigai sūnui buvo perduoti 2008–2012 metais esant poreikiui, antrajame paaiškinime – 2003-03-10, kai sūnui sukako 25 metai). Mokesčių administratoriui, atlikus išsamius tyrimus, nepavyko nustatyti duomenų, kad V. G. realiai būtų perdavęs savo sūnui (Pareiškėjui) 200000 Lt. Pareiškėjas į bylą taip pat nėra pateikęs jokių dokumentų, įrodančių dovanojimo 200000 Lt faktą. Be to, nors pinigų dovanojimo dokumentų nebuvimo faktą Pareiškėjas sieja su civilinėje teisėje leidžiamomis piniginių sandorių formavimo išimtimis tarp artimų giminaičių, tačiau nagrinėjamu atveju pažymėtina, jog pajamų, kurios galėjo būti panaudotos išlaidoms, pripažinimas yra siejamas tik su juridinę galią turinčių, sandorius pagrindžiančių dokumentų ar kitų įrodymų pateikimu, o įrodinėjimo našta (*onus probandi*) šiuo atveju, kaip jau minėta, tenka pačiam Pareiškėjui, nes būtent jis ginčija mokesčių administratoriaus objektyviais duomenimis pagrįstas sumas ir siekia paneigti jam nustatytą mokesčio prievolę (MAĮ 67 str. 2 dalis). Šiuo aspektu akcentuotina, jog Pareiškėjas objektyviai turėjo galimybę teikti įrodymus, paneigiančius išvadą, kad jo gautos lėšos priskirtinos

apmokestinamosioms pajamoms, disponuodamas (turėjo disponuoti) visa informacija apie susiklosčiusius teisinius santykius, kurių pagrindu buvo gautos piniginės lėšos paskoloms UAB „W1“ suteikti ir kitoms išlaidoms (UAB „S1“ akcijų ir transporto priemonių įsigijimui) padengti tikrinamuoju laikotarpiu. Pareiškėjui savo teiginių dėl gautos 200000 Lt sumos dovanos nepatvirtinus jokiais byloje esančiais įrodymais (išskyrus artimų giminaičių duotus paaiškinimus), Komisija neturi pagrindo nepripažinti ar kitaip vertinti mokesčių administratoriaus padarytos išvados.

Analogiška situacija yra ir dėl Pareiškėjo pozicijos, jog jam po senelio G. G. mirties buvo perduota 170000 Lt suma už perduotą seneliui priklausiusį nekilnojamąjį ir kitą turtą. Pareiškėjas 2013-11-09 paaiškiniame nurodė, kad po senelio G. G. mirties jam priklausęs nekilnojamasis turtas Vladikaukazo m. kartu su visu kitu turtu paveldėjimo teise atiteko vaikams – jo tėvui V. G. ir tėvo seseriai V. K., kuri rūpinosi minėto turto pardavimo klausimais. Pareiškėjas tame pačiame paaiškiniame nurodė, kad pinigai į Lietuvą buvo įvežti 2006 m. birželį jo, jo tėvo ir sesers po 12400 JAV dolerių ir 2006 m. rugpjūčio mėnesį – jo tėvų po 12500 JAV dolerių ir perduoti Pareiškėjui. Atsižvelgiant į Pareiškėjo 2013-11-09 paaiškiniame nurodytas pinigų sumų įvežimo į Lietuvą aplinkybes (tokių pat sumų įvežimą į Lietuvą tais pačiais laikotarpiais buvo nurodęs ir V. G. savo 2013-11-18 paaiškiniame Nr. AC19-21) bei privalomą deklaruoti įvežamų arba išvežamų grynųjų pinigų sumą (10000 Lt, vadovaujantis 1997-06-19 Lietuvos Respublikos pinigų plovimo ir teroristų finansavimo prevencijos įstatymo Nr. VIII-275 14 str. (2004-04-27 įstatymo redakcija Nr. IX-2189, galiojusi nuo 2004-05-01 iki 2007-06-15) 2 punkto nuostata), iš Muitinės departamento 2014-02-11 raštu Nr. (20.2/16)3B-2371 Klaipėdos AVMI pateiktos informacijos matyti, jog laikotarpiu nuo 2003-01-01 iki 2012-12-31 (į kurį patenka ir Pareiškėjo paaiškiniame nurodytos bei patvirtintos mokesčių administratoriui pateiktose pasų kopijose esančiais spaudais kelionių datos) nei pats Pareiškėjas, nei jo tėvai (V. G., J. G.) ir sesuo (K. G.) nedeklaravo grynųjų pinigų sumų įsivežimo vykstant per Lietuvos Respublikos valstybės sieną. Taigi, Pareiškėjo teiginiai apie gautą 170000 Lt sumą už senelio perduotą turtą buvo grindžiami tik teiginiais, nepatvirtintais jokiais juos įrodančiais dokumentais, t. y. Pareiškėjas nei patikrinimo metu, nei viso mokestinio ginčo metu neteikė jokių įrodančių dokumentų, pavyzdžiui, kad jo seneliui nuosavybės teise priklausė nekilnojamasis turtas ir kitas turtas Vladikaukazo m., turto paveldėjimo dokumentų, valiutos keitimo dokumentų, ar kitų įrodymų, kad 170000 Lt suma realiai jam buvo perduota.

Šiuo aspektu yra atmetinas Pareiškėjo argumentas dėl neva mokesčių administratoriaus pareigos kreiptis į Rusijos Federacijos institucijas dėl informacijos apie Pareiškėjo senelio G. G. gyvenimo sąlygas, pajamas, turėtą turtą gavimo. Mokesčių administratoriaus nesikreipimas į Rusijos Federacijos mokesčių administratorių negali būti pripažintas mokesčių administratoriaus neveikimu, vengimu surinkti įrodymus ir nustatyti visas svarbias bylai aplinkybes. Pastebėtina, jog Pareiškėjo senelio galimos turtinės padėties fakto patvirtinimas kitoje šalyje neįrodo Pareiškėjo pajamų gavimo fakto bei tokių pajamų dydžio. Pats Pareiškėjas nepaaiškino, kodėl patikrinimo metu nepateikė (nors tokią pareigą turėjo) jokių įrodymų ar duomenų apie jo iš senelio G. G. gautos dovanos realumą ir jo tėvo V. G. gautą palikimą Rusijoje ir pinigų perdavimą jam. Pareiškėjo atstovo paaiškinimas apie mokesčių mokėtojo nežinojimą įstatymu įtvirtintų jo pareigų nesumažina Pareiškėjo atsakomybės, tuo labiau, kad Pareiškėjas turėjo pakankamai laiko nuo 2013 metų pabaigos (Klaipėdos AVMI pavedimas tikrinti Nr. AC1-20 išrašytas 2013-12-16, patikrinimo aktas Nr. FR0680-11 surašytas 2016-01-08) surinkti ir pateikti mokesčių administratoriui visus jo nurodytas aplinkybes dėl turėtų grynųjų piniginių lėšų tikrinto laikotarpio pradžioje pagrindžiančius įrodymus. Iš skunde išdėstytos pozicijos matyti, jog Pareiškėjas ir jo tėvai palaikė glaudžius ryšius su Rusijoje gyvenančiais giminaičiais, t. y. seneliu G. G., tėvo V. G. seserimi (dažnai vykdavo jų aplankyti), tačiau pats Pareiškėjas niekaip neparodė, kad siekė gauti duomenis apie jo paties nurodytų pajamų šaltinius iš Rusijos Federacijoje dar gyvenančių giminaičių, todėl savo paties pareigų nevykdymo (MAĮ 41 str.) negali teisinti vienais ar kitais mokesčių administratoriaus neatliktais veiksmais.

Pareiškėjas skunde taip pat nurodo, jog Klaipėdos AVMI neatliko jokios Pareiškėjo tėvų gautų pajamų ir patirtų išlaidų analizės laikotarpiu iki mokestinio patikrinimo pradžios (2008-01-

01), nors privalėjo atlikti tokią pačią analizę, kokia buvo atlikta tiriant Pareiškėjo gautas pajamas ir išlaidas laikotarpiu nuo 1997-01-01 iki 2007-12-31. Šiais motyvais Pareiškėjas neigia mokesčių administratoriaus išvadas, jog Pareiškėjo tėvai tikrinamuoju laikotarpiu (2008–2012 m.) galėjo disponuoti ne didesne kaip 150000 Lt suma, t. y. neturėjo papildomų 30000 Eur santaupų, todėl negalėjo jų perduoti Pareiškėjui. Sutikti su tokiais Pareiškėjo teiginiais Komisija neturi jokio objektyvaus pagrindo, nes iš byloje esančios medžiagos matyti, jog vietos mokesčių administratorius atliko Pareiškėjo tėvų V. G. ir J. G. operatyvius patikrinimus (2014-02-27 priešpriešinės informacijos surinkimo pažymos Nr. FR1041-930 ir Nr. FR1041-9310), kurių metu buvo atliktos sutuoktinių V. G. ir J. G. pajamų ir išlaidų analizės. Šią analizę mokesčių administratorius atliko, atsižvelgdamas į tai, kad nei V. G., nei J. G. nėra pateikę vienkartinės gyventojų (šeimos) 2003 m. gruodžio 31 d. turėto turto deklaracijos, t. y. vertino 2004-01-01, 2007-12-31, 2012-12-31 V. G. ir J. G. bankų (AB „S2“ banko ir AB „D1“ banko) sąskaitose turėtus piniginių lėšų likučius, 2004–2007 m., 2008–2012 m. gautas su darbo santykiais susijusias ir kitas pajamas, patirtas statistines išlaidas pragyvenimui (įvertindamas ir tai, kad sutuoktiniai iki 2005-03-10 buvo finansiškai atsakingi už nepilnametę dukrą K. G.), bei V. G. nepateikus jokių realių įrodymų apie 1989–1993 m. jo iš tėvo G. G. gautas pinigines lėšas (200000 Lt) ir 2006 m. po G. G. mirties (2003-10-18) 170000 Lt pajamas už parduotą tėvui priklausiusį nekilnojamąjį turtą Rusijos Federacijoje, pastarųjų pajamų neįtraukė į sutuoktinių gautas pajamas. Mokesčių administratorius, atlikęs minėtą Pareiškėjo tėvų pajamų ir išlaidų analizę, nustatė, jog laikotarpiu nuo 2008-01-01 iki 2012-12-31 Pareiškėjo tėvo (V. G.) pajamos viršijo išlaidas 79127,83 Lt, motinos (J. G.) pajamos viršijo išlaidas 68960,04 Lt. Šios pajamos (bendrai 150000 Lt) buvo nustatytos įvertinus sutuoktinių galimai 2008-01-01 turėtus piniginių lėšų likučius banke ir ne banke. Taigi, mokesčių administratoriui objektyviais duomenimis iš Inspekcijos informacinės sistemos, komercinių bankų, Muitinės departamento pagrindus išvadą, jog be 150000 Lt galimai turėtos pinigų sumos Pareiškėjo tėvai neturėjo 2008–2012 m. laikotarpiu finansinių galimybių Pareiškėjui padovanoti dar 30000 Eur sumos, Pareiškėjo apsiribojimas vien teiginiais, atsikirtimais, nepagrįstais jokiais įrodymais, negali nulemti sprendimo, priimtino mokesčių mokėtojo naudai.

Pažymėtina, jog LVAT, aiškindamas įrodymų vertinimo taisykles, yra akcentavęs, kad „konstatuoti tam tikro fakto buvimą ar nebuvimą galima, tik remiantis byloje surinktų įrodymų visuma, o ne atskirais įrodymais. Nustatant teisiškai reikšmingas aplinkybes, turi būti įvertintas surinktų įrodymų pakankamumas, jų nuoseklumas, galimi jų prieštaravimai“ (LVAT 2012-10-25 nutartis adm. byloje Nr. A-552-2795/2012). Komisijos vertinimu, mokesčių administratorius savo išvadas, jog Pareiškėjas piniginių lėšų, kaip dovanų iš tėvų ir senelio realiai negavo, pagrindė mokestinio patikrinimo surinktų objektyvių įrodymų visuma, remdamasis mokestiniuose teisiuose santykiuose galiojančiomis įrodinėjimo taisyklėmis. Pareiškėjas, siekdamas paneigti mokesčių administratoriaus jam apskaičiuotą mokesčių bazę, turėtų ne tik nurodyti aplinkybes, kurias vertinant galima būtų pagrįstai abejoti mokesčių administratoriaus apskaičiavimų teisingumu, tačiau ir pateikti įrodymus, patvirtinančius nurodytas aplinkybes. Tuo tarpu Pareiškėjas be abstrakčių teiginių, jog mokesčių administratorius neteisingai nustatė jo tėvų galimai turėtas santaupas iki 2008-01-01, jokių savo apskaičiavimų ir juos pagrindžiančių duomenų ir įrodymų nepateikė, todėl savo pareigos, įrodymų naštos paskirstymo plotmėje, neįvykdė. Komisija pažymi, kad Komisijos posėdyje Pareiškėjas ir kartu su juo dalyvavęs jo atstovas iš esmės naujų aplinkybių ar papildomų įrodymų, kurių pagrindu būtų galima kitaip vertinti mokesčių administratoriaus nurodytas išvadas ginčo klausimu, taip pat nepateikė.

Atsižvelgiant į minėtas įrodinėjimo naštos paskirstymo, įrodymų vertinimo taisykles, taip pat į anksčiau išdėstytus argumentus bei mokesčių administratoriaus patikrinimo metu nustatytų aplinkybių visumą, konstatuotina, jog Pareiškėjas nepagrindė savo 2010–2012 m. 393968 Lt išlaidų, viršijančių pajamas, juridinę galią turinčiais dokumentais ar kitais leistiniais įrodymais, todėl, Komisijos vertinimu, pagrįstai buvo padaryta išvada, kad minėtas išlaidas Pareiškėjas dengė iš nenustatytų ir įstatymų tvarka neapmokestintų pajamų šaltinių, bei priimtas sprendimas dėl mokėtino GPM apskaičiavimo pagal mokesčių administratoriaus įvertinimą (MAĮ 70 str. 1 dalis).

Dėl Pareiškėjo skundo argumento, kad mokesčių administratorius nepagrįstai jam apskaičiavo delspinigius už ilgesnį nei 180 dienų terminą, t. y. už laikotarpį nuo 2011-05-03 iki 2016-01-08, Komisija atkreipia dėmesį į tai, kad Klaipėdos AVMI 2016-02-26 sprendime Nr. (9.6)FR0682-102 tiksliai ir visapusiškai atskleidė delspinigių skaičiavimo mokestinuose teisiniuose santykiuose pagrindus, numatytus teisės aktuose, bei delspinigių skaičiavimą pagrindė minėto sprendimo 1 priedo lentelėje „Delspinigių apskaičiavimo už laikotarpį nuo 2011-05-03 iki 2016-01-08“. Akcentuotina, kad delspinigių skaičiavimo pradžią ir pagrindus mokestinuose teisiniuose santykiuose nustato atitinkami mokesčių įstatymai ir MAĮ normos (MAĮ 81 str. 2 dalis, 96–99 straipsniai, 110 str. 1 dalis, GPMĮ 36 str. 2 dalis), jų skaičiavimas siejamas su netinkamu mokesčių prievolių vykdymu, delspinigiai pradunami skaičiuoti kitą dieną po to, kai turėjo būti įvykdyta mokesstinė prievolė, ir skaičiuojamai už visą sustabdymo dėl kilusio mokesčio ginčo laikotarpį, jeigu mokesčių mokėtojo skundas buvo atmestas. Taigi, nėra pagrindo teigti, kad mokesčių administratorius nepagrįstai Pareiškėjui apskaičiavo 6983,68 Eur GPM delspinigius.

Atsižvelgdama į visas aukščiau nurodytas aplinkybes, Komisija daro išvadą, kad Pareiškėjo argumentai dėl kreipimosi į užsienio šalių mokesčių administratorius, taip pat argumentai dėl neteisingai nustatytos mokesčių bazės negali būti pagrindas panaikinti Inspekcijos sprendimą ir perduoti Pareiškėjo skundą centriniam mokesčių administratoriui nagrinėti iš naujo. Komisijai įstatymu yra suteikta teisė, kaip ir skunde mini Pareiškėjas, perduoti mokesčių mokėtojo skundą centriniam mokesčių administratoriui nagrinėti iš naujo (MAĮ 155 str. 4 dalies 5 punktas). LVAT praktikoje (pavyzdžiui: 2013-01-02 nutartis adm. byloje Nr. A-442-2805/2012, 2016-02-17 nutartis adm. byloje Nr. A-283-556/2016, 2016-04-21 nutartis adm. byloje Nr. A-1006-662/2016 ir kt.) aiškinant šią teisės normą yra konstatuota, kad MAĮ 155 str. 4 dalies 5 punkto nuostatų taikymas ir skundo perdavimas centriniam mokesčių administratoriui nagrinėti iš naujo yra galimas tik tais atvejais, kai vietos mokesčių administratorius nepilnai, nevisapusiškai ir neobjektyviai yra ištyręs bei nustatęs visas reikšmingas faktines aplinkybes ir (arba) kai yra padaryta esminių procesinių teisės normų pažeidimų, kurių negalima pašalinti kitu būdu, kaip tik pakartojus iš naujo atitinkamas administracines procedūras. Nagrinėjamu atveju nėra susiklosčiusi tokia situacija, jog byloje pateiktų įrodymų pagrindu Komisija negalėtų priimti sprendimo iš esmės, t. y. pasisakyti dėl Inspekcijos sprendimo pagrįstumo. Pareiškėjas nepateikė tokių įrodymų, kurie sukeltų pagrįstų abejonių dėl centrinio mokesčių administratoriaus sprendimo pagrįstumo ir teisėtumo bei būtų pagrindas naujai atlikti tam tikrus mokesčių administratoriaus kompetencijai priskirtus objektyvius veiksmus. Todėl Pareiškėjo prašymas panaikinti Inspekcijos sprendimą ir perduoti Pareiškėjo skundą centriniam mokesčių administratoriui nagrinėti iš naujo netenkintinas.

Komisija konstatuoja, jog Inspekcija objektyviai ir visapusiškai ištyrė šio mokesčio ginčo aplinkybes, tinkamai įvertino įrodymus, teisingai taikė teisės normas bei priėmė teisėtą ir pagrįstą sprendimą, todėl naikinti šio sprendimo nėra pagrindo.

Mokesčių ginčų komisija prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės, vadovaudamasi Mokesčių administravimo įstatymo 155 str. 4 dalimi, n u s p r e n d ž i a:

Patvirtinti Valstybinės mokesčių inspekcijos prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos 2016-05-24 sprendimą Nr. 68-132.

Pagal Mokesčių administravimo įstatymo 159 str. 1, 3 ir 4 dalis mokesčių mokėtojas, nesutinkantis su Mokesčių ginčų komisijos sprendimu, turi teisę šį sprendimą apskųsti Vilniaus apygardos administraciniam teismui (Žygimantų g. 2, 01102 Vilnius). Pagal MAĮ 159 str. 2 dalį apskųsti Mokesčių ginčų komisijos sprendimą taip pat turi teisę centrinis mokesčių administratorius, tačiau tik tuo atveju, kai centrinis mokesčių administratorius ir Mokesčių ginčų komisija, spręsdami mokesčio ginčą (arba mokesčio ginčo metu), skirtingai interpretavo įstatymų ar kito teisės akto nuostatas. Skundas Vilniaus apygardos administraciniam teismui turi

būti paduodamas ne vėliau kaip per 20 dienų po Mokestinių ginčų komisijos sprendimo įteikimo dienos.

Komisijos pirmininkė

Edita Veršeliene

Komisijos nariai

Rasa Stravinskaitė

Andrius Venius